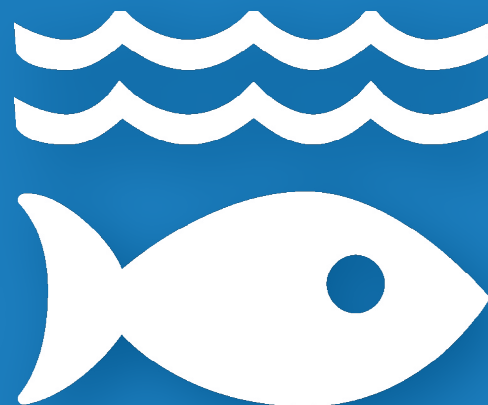

Juliol

ODS 14 VIDA SUBMARINA

Conservar i utilitzar de forma sostenible els oceans, mars i recursos marins per al desenvolupament sostenible.

[+ informació a la web de l'ONU](#)

Protegir el mar i els oceans ha de continuar sent una prioritat. La biodiversitat marina és vital per a la salut del nostre planeta i de les persones. Des de la Fundació Pere Tarrés i el seu Departament d'Educació Ambiental es treballa des de fa més de cinquanta anys per educar els infants sobre sostenibilitat, ecologia i conservació del medi ambient.

La Fundació Pere Tarrés i la seva tasca educativa per al desenvolupament sostenible ha estat pionera en el sector, i s'ha traslladat als infants a través de programes realitzats en escoles, esplais i centres socioeducatius, i també col·laborant amb altres entitats del sector, fins i tot amb el compromís de realitzar un pas endavant en serveis com les colònies d'estiu i casals on s'inicien canvis cap a serveis més sostenibles: des de proveïdors fins als programes educatius dels infants.

"Si fa falta parlar d'educació ambiental, vol dir que vivim en un món que està malmès i probablement malalt en molts aspectes i que necessita la nostra preocupació i cura. Revertir aquesta situació és obligació de totes i tots, i només amb revolucions de consciència serà possible; d'aquí el repte de l'educació ambiental i l'educació per la sostenibilitat."

Pere Vives, cap del departament d'educació ambiental

Descoberta de la platja, els tresors que el mar ens deixa a la sorra.

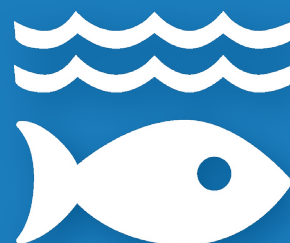
Autor: **Equip d'Educació Ambiental** de la Fundació Pere Tarrés

ODS

Els 17 Objectius per al Desenvolupament Sostenible (ODS) aprovats per l'Assemblea General de les Nacions Unides són fites per millorar el nostre món abans de l'any 2030. La Fundació Pere Tarrés n'ha seleccionat 12, un per a cada mes de l'any, per il·lustrar el calendari del curs 2020-2021. Cada mes, es proposen activitats pedagògiques adreçades a aprofundir en aquests 12 objectius. Podeu consultar la informació referent als ODS i les fitxes pedagògiques al web peretarres.org/calendari-escolar

Descoberta de la platja, els tresors que el mar ens deixa a la sorra

DINÀMICA PER TREBALLAR ELS ODS AMB JOVES

PARTICIPANTS

De 13 a 17 anys.

ESPAI

A la platja, si és sorrenca millor.

MATERIAL

- Safates per a recollir restes.
- Guies o quadern blau (descarregar arxius).
- Bossa per a recollir restes.

TEMPS

1,5 hores

OBJECTIUS PER ALS MONITORS/ES

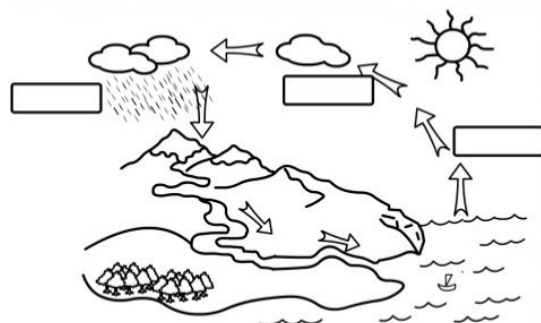
- Descobrir la platja, el mar i els oceans.
- Descobrir els animals que viuen a les platges.
- Conèixer com s'origina una platja i què la transforma.
- Respectar el medi natural.

Breu definició:

La millor manera de conèixer els mars i els oceans és fer una volta per la platja i descobrir tot allò que el mar ens deixa a la sorra. Les onades arrossegueu fins a la platja moltes restes marines, fragments de plantes, arrels de posidònia arrencades del fons marí, algues, restes d'animals morts, cargols i petxines, restes de pinces de crancs, restes de peixos, vèrtebres, espines, etc. Totes aquestes restes ens permetran conèixer com és el fons del mar i la seva biodiversitat.

El primer que caldrà és descobrir la sorra, com s'ha originat la platja.

La seva procedència ens permetrà conèixer el cicle de l'aigua, com l'aigua dels rius erosiona les roques de les muntanyes i aquesta aigua porta molts sediments que arriben al mar. Els corrents litorals reparteixen per tota la costa a banda i banda dels rius, formant les platges, més rocalloses quan són a prop de les desembocadures del riu i més sorrenques a mesura que ens n'allunyem.

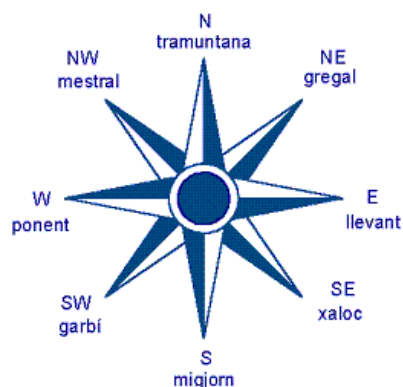
El color de la sorra si la mirem de prop, veurem que hi ha diversitat. No tot és marró: el blanc, el negre, el groc o l'ataronjat abunda a la sorra, són diferents minerals que componen les roques que han estat fragmentades i erosionades; els còdols dels rius s'han anat disgregant fins a formar sorres. L'origen d'aquestes sorres està en moltes platges i en el granit que trobem a les muntanyes catalanes. El quars (blanc), els feldspats (taronja) i les iques (negre) componen la sorra de la platja.

Descobrir els vents, la platja és un bon lloc per conèixer els vents, la seva força i la seva funció en el clima. El transport de sorra també s'efectua amb el vent. Un repàs a la rosa dels vents serà una bona proposta d'activitat. N (Tramuntana), E (Llevant), S (Migjorn), O (Ponent). La posició del sol durant el dia ens ajuda a conèixer també els noms dels vents: vent de llevant, per on surt el sol; vent de migdia al S posició del sol a les 12 hores del migdia, i vent de ponent a l'oest, per on es pon el sol.

Si voleu afegir-hi els vents intermedis, trobem el Gregal (NE), el Xaloc (SE), el Garbí (SW) o Llebeig (SO) i el Mestral (NO).

Podem passejar per la sorra i recollir en una safata les restes marines que ens deixa el mar: caragols, petxines, pilotes de mar (arrels de posidònia), pinces de crancs, espines de peix, closques de sípia i moltes altres. Podem diferenciar entre els caragols (gasteròpodes) i les petxines (bivalves).

Amb l'ajut d'unes [fitxes senzilles](#) d'identificació podreu descobrir cada una d'elles. Amb l'ajut del quadern blau que podeu descarregar, interpretareu fàcilment les restes marines.

Les podeu posar damunt la sorra i agrupar-les per afinitats, segons grups, colors o característiques que descobriu a les guies.

Podem fer-ne una petita col·lecció, posar-hi el nom, cercar el nom científic, descobrir la procedència de cada resta, com era l'animal, com menjava, com es bellugava... Això ja seria un treball d'investigació. Us podeu ajudar del quadern blau, que podeu descarregar.

LA FUNDACIÓ PERE TARRÉS AMB L'ODS 14

Notícia

Dia Internacional de la Mare Terra.

Notícies mcecc

Article

Estalviar aigua sempre, no només quan hi ha mancança... Aquest és el propòsit!

Bloc Pere Tarrés

Article

A l'educació ambiental des de l'educació social.

Revista Estris

BIVALVS:

Escopinya

Rossellona

Petxinot

Petxina d'ou

Peregrina

Variada

Tellerina

Peu de cabrit

Petal de rosa

Ostra

Musclo

GASTERÒPODES:

Cargol de lluna

Cargol de mar

Porcellana

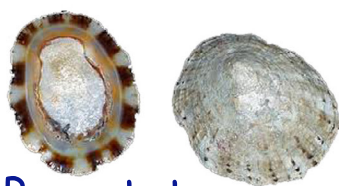
Cargol de punxes

Peu de pelicà

Corn

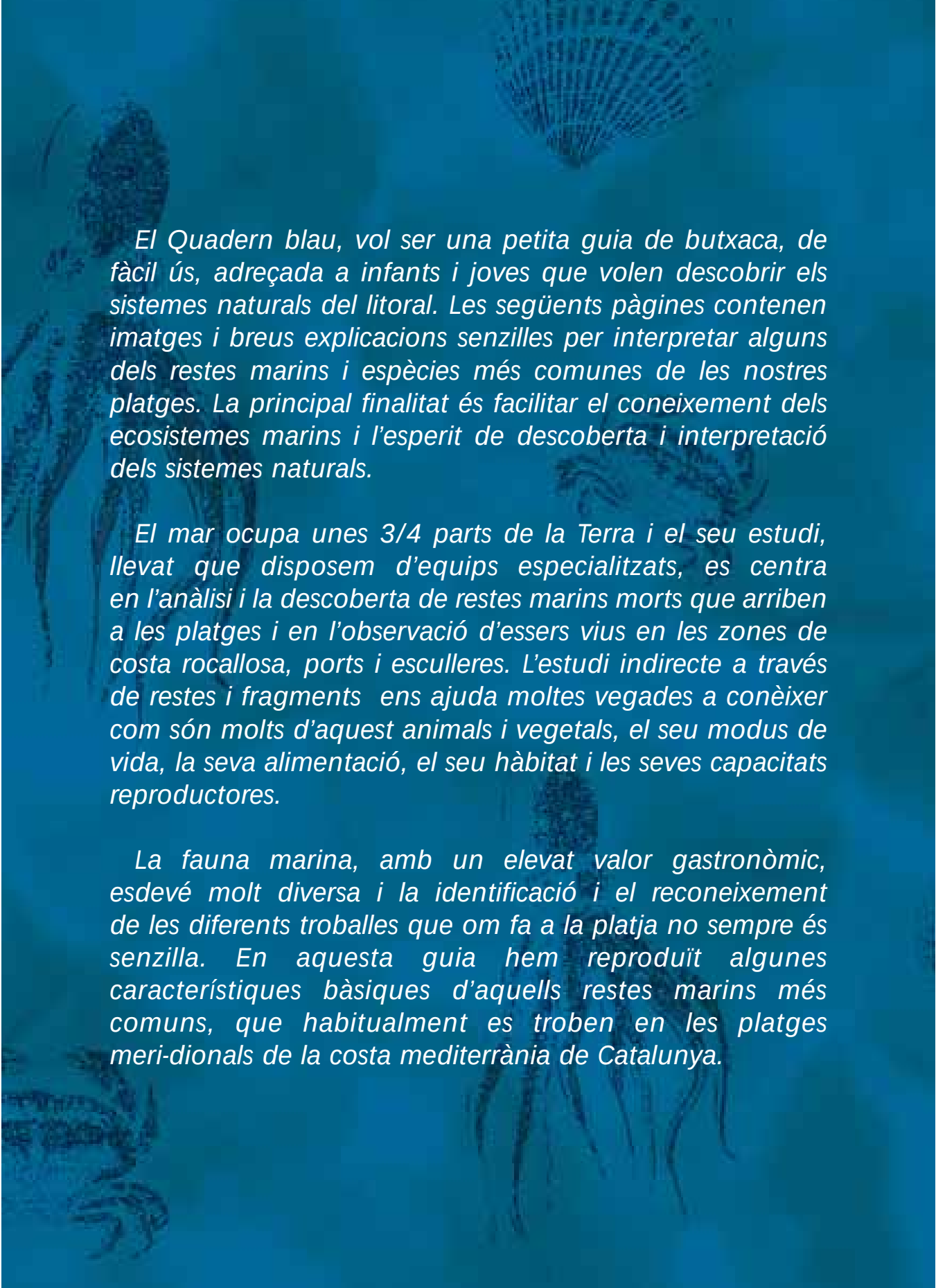
Barretet

Baldufa

Pada

El Quadern blau, vol ser una petita guia de butxaca, de fàcil ús, adreçada a infants i joves que volen descobrir els sistemes naturals del litoral. Les següents pàgines contenen imatges i breus explicacions senzilles per interpretar alguns dels restes marins i espècies més comunes de les nostres platges. La principal finalitat és facilitar el coneixement dels ecosistemes marins i l'esperit de descoberta i interpretació dels sistemes naturals.

El mar ocupa unes 3/4 parts de la Terra i el seu estudi, llevat que disposem d'equips especialitzats, es centra en l'anàlisi i la descoberta de restes marins morts que arriben a les platges i en l'observació d'essers vius en les zones de costa rocallosa, ports i esculleres. L'estudi indirecte a través de restes i fragments ens ajuda moltes vegades a conèixer com són molts d'aquest animals i vegetals, el seu modus de vida, la seva alimentació, el seu hàbitat i les seves capacitats reproductores.

La fauna marina, amb un elevat valor gastronòmic, esdevé molt diversa i la identificació i el reconeixement de les diferents troballes que om fa a la platja no sempre és senzilla. En aquesta guia hem reproduït algunes característiques bàsiques d'aquells restes marins més comuns, que habitualment es troben en les platges meri-dionals de la costa mediterrània de Catalunya.